

Platform Militaire Historie Ede

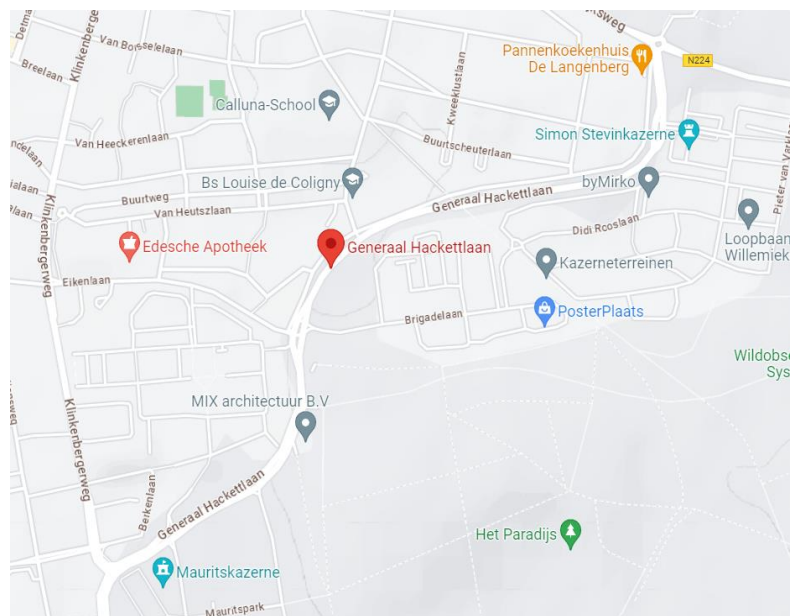
Brigadegeneraal John Hackett

HistorischeSpecial

Sinds 15 juni 2023 heeft Ede een Generaal Hackettlaan. Deze loopt vanaf de Klinkenbergerweg naar de rotonde bij de N224. In deze Historische Special leest u wie deze generaal was en wat heeft hij voor Ede heeft betekend. Het is een verhaal over moed, naastenliefde, zelfopoffering en vertrouwen. Over ongekennde durf en het juiste inzicht om, op de momenten dat het erop aankomt, de juiste beslissingen te nemen. En die dan vervolgens goed uit te voeren.

In het kort:

Dit verhaal is een samenvatting van het eenvoudige, persoonlijke verslag van de Britse brigadegeneraal John Hackett, die tijdens de dramatisch verlopen slag om Arnhem ernstig gewond raakte en na zijn eerste herstel in het ziekenhuis meegesmokkeld is naar Ede, waar hij vervolgens in alle rust kon bijkomen in het huis van de gezusters De Nooij aan de Torenstraat nr. 5. Om vervolgens via een lange fiets- en vaartocht via de Biesbosch te ontsnappen naar bevrijd gebied.

Wie was John Hackett?

Jeugd en studie

John Hackett, met volledige naam John Winthrop Hackett en met bijnaam "Shan", wordt geboren op 5 november 1910 in het Australische Perth. Na zijn middelbare school gaat hij naar Oxford om Schilderkunst te studeren, maar al snel kiest hij voor een militaire loopbaan. Toch laat hij het studeren niet varen: tijdens zijn militaire opleiding maakt John Hackett een scriptie over de kruistochten en studeert hij talen. Voor dat laatste heeft John blijkbaar een bijzonder talent: hij wordt gekwalificeerd als vertaler van Frans, Duits, Italiaans en Arabisch en studeert tenslotte maar liefst 10 verschillende talen!

Midden-Oosten

Vóór het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog dient John Hackett in een antiterreureenheid in Palestina dat toen nog onder Brits bestuur stond. In die periode wordt hij al een aantal keer onderscheiden voor zijn optreden, het begin van een reeks onderscheidingen in de jaren die zullen volgen. Als de Tweede Wereldoorlog uitbreekt vecht hij o.a. tegen de troepen van het Franse Vichy-bewind in Syrië, waarbij hij ook gewond raakt.

Trouwen

Tijdens zijn herstel ontmoet John Hackett een Oostenrijkse weduwe, Margaret Fena met wie hij in 1942 trouwt. Vanwege haar Oostenrijkse identiteit moet John eerst nog wel zijn superieuren overtuigen, maar ze krijgen toestemming om te trouwen en het huwelijk wordt voltrokken in de St. George Cathedral in Jeruzalem.

Afrika

In hetzelfde jaar 1942 wordt John Hackett ingezet bij veldtochten in Noord-Afrika waar hij gewond raakt wanneer de tank waarin hij zit door vijandelijk vuur geraakt wordt en in brand vliegt. Voor zijn inzet wordt hij opnieuw onderscheiden. Tijdens zijn herstel in Cairo is John Hackett betrokken bij het oprichten van speciale eenheden voor operaties achter de vijandelijke linies.

4th Parachute Brigade en Operatie Market Garden

In 1943 krijgt John Hackett de leiding over de 4th Parachute Brigade, die ingezet wordt bij gevechten in Italië en later, in september 1944, bij Operatie Market Garden. Bij deze operatie vormt de 4th Parachute Brigade onderdeel van de 1st Airborne Division, waarvan troepen landen op verschillende dropping zones rond Arnhem, Wolfheze, Renkum, Oosterbeek en Ede.

Landing in Ede

De 4th Parachute Brigade van John Hackett landt op 18 september 1944 op dropping zone "Y" ofwel de Ginkelse heide bij Ede, met als doel zo snel mogelijk Arnhem te bereiken. De heide was een dag eerder veroverd door de King's Own Scottish Borderers (KOSB), maar daarna gedeeltelijk ook weer heroverd door de Duitsers zodat er bij het landen direct gevechten uitbreken.

Oosterbeek: einde van de 4th Parachute Brigade

Na de landing gaat het zo snel mogelijk naar Arnhem, maar gedurende de hele weg worden felle gevechten geleverd. Uiteindelijk stopt de opmars bij Oosterbeek, waar John Hackett's 4th Parachute Brigade feitelijk geheel uit elkaar geslagen wordt. Zelf zegt John Hackett hierover: *"Ik had deze formatie opgericht in het Midden-Oosten, ingezet bij de gevechten in Italië, had er bijna twee jaar lang mee geleefd en grotendeels voor geleefd, en nu zag ik haar vernietigd. Ik was haar vroedvrouw geweest en nu moest ik haar doodgraver zijn."*

Van de 2170 man 4th Parachute Brigade die gedropt zijn komen er ruim 252 om. 462 man kunnen ontsnappen naar geallieerd gebied en ruim 1456 raken vermist of worden krijgsgevangen gemaakt. De 4th Parachute Brigade is daarna ontmanteld en de geëvacueerden worden ingedeeld bij de 1st Parachute Brigade. Na het mislukken van de Slag om Arnhem verblijven nog honderden Airbornes in bezet gebied rondom Ede, waar ze veelal onderduiken in schuren, op zolders, in hutten of andere schuilplaatsen.

John Hackett's verblijf in Nederland

Gewond

Op de ochtend van 24 september, de dag vóór "Operation Berlin" waarin 2400 Airbornes over Rijn naar geallieerd gebied kunnen ontsnappen, raakt John Hackett ernstig gewond door twee granaatscherven. Eén scherp komt in zijn buik, de andere in zijn dijbeen. Hackett valt en kruipt op handen en voeten naar een beschutting. Hij voelt zich misselijk worden, maar blijft bij zijn positieven en stelt vast dat zijn been niet gebroken is. Toch is hij er niet gerust op, want als het been niet gebroken is waarom voelt hij zich dan zo duizelig en misselijk?

De afstand naar het hoofdkwartier van de 1st Airborne Division, Hotel Hartenstein in Oosterbeek, is minder dan 300 meter. Hackett voelt dat hij het liefst binnen zijn relatief veilige beschutting zou blijven, maar er ligt op korte afstand een man met een gebroken been, dus er moet hulp gehaald worden.

Hackett pakt een stok en loopt naar Hotel Hartenstein, tussen kapotgeschoten materieel door, terwijl de granaten rondom hem ontploffen. Hij regelt hulp voor de man met het gebroken been, en wordt dan zelf onderzocht. Ondertussen draagt hij het commando van zijn onderdeel over aan een luitenant, wetende dat er feitelijk erg weinig meer over te dragen valt... Hackett zelf blijft duizelig en misselijk achter in de kelder van Hotel Hartenstein, tussen de andere gewonden.

St. Elizabeth Gasthuis

De situatie met gewonden is zo ernstig geworden dat ze moeten worden overgedragen aan de vijand. Er wordt een Jeep met rode kruizen erop geregeld waarmee een groep gewonden wordt vervoerd vanuit Hotel Hartenstein naar het St. Elizabeth Gasthuis in Arnhem, dat in handen is van de Duitsers.

John Hackett voelt veel pijn tijdens de rit, en wordt bij kennismaking met de Duitsers meteen als een bezienswaardigheid gezien, want "we hebben een officier!"

In het Elizabeth Gasthuis werken Duitse en Britse medici naast en met elkaar. Ze helpen wie ze helpen kunnen. Het is duidelijk dat er prioriteiten moeten worden gesteld, kortweg: opereren alleen bij diegenen die serieuze overlevingskansen hebben. De omstandigheden waaronder wordt gewerkt zijn miserabel: te weinig licht, te weinig mensen en te weinig middelen. De Nederlandse verpleegsters doen wat ze kunnen en verzetten enorm veel werk, samen met de Duitse en Britse medici. Operaties moeten soms onderbroken worden vanwege granaatvuur dat ook op het ziekenhuis terechtkomt.

Een Duitse arts bepaalt dat John Hacketts buikverwondingen te ernstig zijn om te opereren en wil hem opgeven. "Bij ons zeggen we in geval van *Kopfschuss* oder *Bauchschuss*: injectie toedienen en dat is 't', aldus de Duitse arts. De Britse arts Lipmann Kessel daarentegen staat erop om te opereren en doet het ook: een zeer gecompliceerde operatie die hij uiterst kundig en succesvol uitvoert. Later hebben diverse artsen die Hackett onderzochten hun bewondering over deze operatie uitgesproken, zeker gezien de omstandigheden waaronder deze is uitgevoerd. Lipmann Kessel heeft hiermee het leven van John Hackett gered.

Tijdens zijn verblijf in het St. Elizabeth Gasthuis wordt John Hackett fictief gedegradeerd. Eerst van generaal naar majoor, later naar korporaal. Dit alles om te voorkomen dat de Duitsers doorkrijgen dat hier een brigadegeneraal ligt.

Ontsnapt en terug naar Ede

John Hackett was met zijn 4th Parachute Brigade geland op de Ginkelse heide. Het zou niet lang meer duren of hij zou die heide opnieuw zien, nu echter onder heel andere omstandigheden.

Terwijl Hackett in het ziekenhuis ligt, denkt hij al aan ontsnappen. Hij heeft geen idee hoe, maar hij gaat er helemaal vanuit dat hij zal ontsnappen. Een RK-geestelijke, McGowan, helpt alvast wat noodzakelijke spullen te verzamelen, zoals een mes, een kaars, touw, en een zgn. "escape kit" met daarin een kompas, een vijl, lucifers, naald en draad, melkpoedertabletten, pleisters, een waterdichte zak en andere noodzakelijke spullen.

Terwijl de dagen zich aaneenrijgen en het langzaam beter gaat, maakt Hackett kennis met diverse personen, waaronder Nederlanders die ofwel zelf patiënt zijn, ofwel met Rode Kruis armbanden in en om het ziekenhuis helpen. Ook ziet hij regelmatig iemand in een blauwe overall lopen die Blue Johnny wordt genoemd. Door alle hectiek is het ziekenhuis allesbehalve goed bewaakt. Het is een komen en gaan van mensen, zowel van militairen als van burgers. Wel letten de Duitsers goed op om te zien of geallieerde zieken en gewonden weer genoeg zijn opgeknapt om in krijgsgevangenschap te worden afgevoerd naar Apeldoorn.

Op een dag komt een Nederlander naar John Hackett toe en maakt duidelijk dat hij wil helpen met ontsnappen. Hij noemt zich Piet van Arnhem, maar heet in werkelijkheid Piet Kruijff. Piet van Arnhem en Blue Johnny werken samen om geallieerden te helpen ontsnappen.

Ongeveer negen dagen na de operatie zijn de hechtingen verwijderd en zien de wonden er goed uit. Een paar dagen later mag John Hackett voor het eerst rechtop zitten. Op dat moment komt Piet van Arnhem naar hem toe en vraagt of hij een stukje kan lopen. Hackett wil geen onverantwoorde risico's nemen en vraagt de chirurg Kessel om advies. Die heeft geen bezwaren en zegt dat het qua wonden moet kunnen.

Terwijl Hackett nog even op bed zit te wachten ziet hij opeens de wandelstok staan van Roy Urquhart, commandant van de 1st Airborne Division. Hackett heeft geen idee hoe die wandelstok daar komt, maar besluit hem mee te nemen, om t.z.t. aan Urquhart terug te kunnen geven.

De RK-geestelijke McGowan helpt de noodzakelijke spullen in te pakken. Die gaan in een koffer die Blue Johnny meebrengt. En Blue Johnny brengt nog meer mee: burgerkleden. Die heeft hij snel uit een huis gehaald van kennissen in de buurt van het ziekenhuis. Er waren Duitse militairen in dat huis, maar nadat Johnny zei dat dit zijn huis was vonden ze het goed dat Johnny wat kleden en een koffer meenam.

Vóór vertrek krijgt Hackett eerst nog groot stuk bloeddoorweekt verband om zijn hoofd. Het verplegend personeel kijkt verbaasd toe, maar zeggen of vragen niets. Alles gaat nu heel snel. Hacketts spullen worden achtergelaten – die haalt Blue Johnny later wel op.

Terwijl ze naar de auto lopen merkt Hackett hoe heerlijk het is om de buitenlucht weer op te snuiven. Piet beveelt Hackett zich ziek te houden en zwaar op hem te leunen. In de auto moet Hackett eerst nog een tijdje wachten omdat er boomtakken uit de weg moeten worden geruimd. Duits geschut dreunt terwijl geallieerde toestellen in de buurt bommen afwerpen.

Na het opruimen van de obstakels start Piet de motor en vertrekt. Vreemd genoeg worden ze niet tegengehouden of gecontroleerd. Een poosje verderop echter staat een Duitse wachtpost. "Zwaar gewonde door luchtaanvallen", zegt Piet van Arnhem in het Duits, "hij is er slecht aan toe en ik moet zo spoedig mogelijk met hem naar het ziekenhuis". Vreemd genoeg gaat de auto niet naar het ziekenhuis maar er juist vandaan. Dit detail lijkt echter geen probleem, want ze mogen doorrijden.

Na een poosje herkent John Hackett plotseling de Edese Heide, de plek waar hij twee weken geleden sprong met zijn 4th Parachute Brigade...

In Ede aangekomen gaat het bloeddoorweekte verband van Hacketts hoofd en wordt hij naar het huis van de familie De Nooij gebracht, waar ook brigadegeneraal Gerald Lathbury zich bevindt, die al eerder uit het St. Elizabeth Gasthuis is gesmokkeld. Het weerzien is geweldig.

Aangekomen bij de familie De Nooij maakt Hackett ook kennis met het fenomeen brood-met-mes-en-vork eten, iets waar Lathbury ondertussen al aardig aan gewend is. Hoewel het eten en ondertussen ook de stoelgang goed gaat, is Hackett wel bezorgd omdat hij zijn buikwond steeds voelt lekken.

Torenstraat nr. 5

Diezelfde avond nog wordt Hackett door Piet van Arnhem en Menno de Nooij ("Tonie") naar het huis van de gezusters De Nooij, (Mien, Cor, Anna) gebracht aan de Torenstraat nr. 5. Een andere zus, Maria Snoek-De Nooij, woonde als weduwe eerst nog in Renkum, maar is nu in Ede vanwege de ontruiming van Renkum. Behalve de vier zussen verblijven in de Torenstraat nr. 5 ook de dochter en zoon van Maria Snoek, Maria jr. en Johan. Een andere zoon, Wim, is ondergedoken.

Hackett wordt hartelijk welkom geheten en is erg onder de indruk van de vriendelijkheid die hij ervaart. Ondertussen is er ook een dokter geregeld om naar de wonden te kijken. Die dokter noemt het resultaat van de operatie "briljant".

In de maanden die volgen wordt John Hackett volledig verzorgd door de familie De Nooij. Maria Snoek jr. neemt de verplegende en verzorgende handelingen op zich.

Tijdens zijn verblijf in de Torenstraat heeft John Hackett alle tijd om bij te komen. Hij went al snel aan het rustige dagritme en krijgt uitstekend te eten ondanks de voedselschaarste. Het is duidelijk dat de familieleden De Nooij alles uit de kast trekken om deze generaal zo goed mogelijk te verzorgen. Een eitje, een glas wijn, het behoort tot het dagelijkse menu.

Hackett vult zijn dagen met rusten, en het lezen van de Bijbel en Engelse boeken die Anna hem gegeven heeft. Verder speelt Hackett af en toe een potje schaak met Johan (waar hij vrijwel altijd van verliest), en is bezig de Nederlandse taal te leren. Ook schrijft Hackett regelmatig brieven.

Spannende momenten

Engels in de Torenstraat

John Hackett is zeker niet de enige Airborne die in Ede verblijft. Honderden Airbornes verblijven in en rondom Ede. Een aantal officieren gaan zo nu en dan bij Hackett op bezoek. Zo'n bezoek gaat altijd met de nodige voorzichtigheid gepaard, maar op een dag schrikken de zusters De Nooij geweldig: onaangekondigd, bij vol daglicht, komt een Britse Airborne, Digby Tatham Warter, John Hackett met een bezoekje vereren en vraagt in de deuropening van Torenstraat 5 in perfect Engels naar "Brigadier Hackett"! Uiteraard maken de dames duidelijk dat dit absoluut niet meer mag gebeuren en dat bezoeken alleen vooraf aangekondigd en met de nodige voorzichtigheid mogen plaatsvinden. John Hackett is vol begrip en beschrijft in zijn boek dat in geval van ontdekking hijzelf waarschijnlijk krijgsgevangen gemaakt zal worden, maar dat de familie De Nooij dan de doodstraf te wachten staat.

Blaffende honden bijten niet

Terwijl Hackett in bed ligt te genezen van zijn wonden, blaffen er dichtbij steeds twee honden. Ook 's nachts. Hackett kan er slecht van slapen. Eén hond is van de slager, de andere van het hoofd van de plaatselijke Duitse Feldgendarmerie (militaire politie). Anna de Nooij gaat eerst naar de slager en maakt hem duidelijk dat hij ofwel z'n hond 's nachts stil moet houden, ofwel de klandizie van familie De Nooij zal moeten missen. Die boodschap is in heel duidelijk en de slager verkiest wijselijk de eerste optie.

Vervolgens het hoofd van de plaatselijke Feldgendarmerie. Anna belt aan, en vraagt naar de officier, die direct naar de voordeur komt. Of hij ook een hond heeft. Jazeker, een grote Duitse herder staat naast 'm. "Kijk," zegt Anna in alle ernst en in haar beste Duits, "er is iemand in ons huis heel ziek. Die persoon kan niet slapen vanwege het geblaf van uw hond dat de hele nacht maar door gaat. Zou u ervoor kunnen zorgen dat die hond geen herrie meer maakt 's nachts?" De officier zegt direct toe dat hij ervoor zal zorgen en hiermee is zowel het korte onderhoud ten einde als het nachtelijke geblaf van de Duitse herder. Had de officier geweten voor wie hij zijn hond stil moest houden, dan was de reactie wellicht wat anders geweest.

Kunt u mij de weg naar het centrum wijzen?

Als John Hackett wat hersteld is gaat hij regelmatig een wandeling maken met Anna de Nooij. Hij heeft een vals persoonsbewijs gekregen van het verzet en heet nu mijnheer Van Dalen. Dat vond de familie De Nooij wel een toepasselijke naam, hij was nl. vanuit het vliegtuig met een parachute op de Edese hei gedaald. Verder heeft hij een button op zijn jas dat hij doofstom is: zo hoeft hij niet te praten.

Op een avond merken John en Anna dat ze gevolgd worden door een Duitse militair op een motor. Zachtjes rijdend komt de motor steeds dichterbij. Wanneer ze de na een poosje terugwandelen merken ze dat de motor ook keert en hen opnieuw volgt. Dan klinkt het Duitse bevel: "Halt!". Anna vraagt wat er aan de hand is. Dan vraagt de militair de weg naar Ede centrum.

Even een Duitser aanraken

Wanneer John Hackett weer eens met Anna op pad is, gaan ze wat enveloppen met verzetskrantjes posten. Wanneer ze bij het postkantoor aankomen zien ze een groepje Duitse militairen staan die blijkbaar even niets te doen hebben. Ze staan er gewoon. John Hackett heeft er enorm veel plezier in om met de met anti-Duitse propaganda gevulde enveloppen tussen de Duitsers door te wandelen, iets van een excuus te mompelen, de enveloppen te posten en zich

dan weer door het groepje Duitsers heen een weg terug te banen. Dichterbij kan de Britse brigadegeneraal niet bij de vijand komen.

Huiszoeking! Nee, laat maar...

Naarmate de oorlog voortduurt worden voedsel en goederen schaarser. De Duitse bezetters hebben een eenvoudige maar barbaarse methode gevonden om aan bruikbare goederen te komen: huis-aan-huis berovingen. Zo komen er ook een aantal Duitse militairen aan bij Torenstraat nr. 5 waar Hackett te bed ligt. Na een eerste protest van Maria krijgt zus Cor een plotselinge aanval van histerie, die zelfs de gewapende Duitse militairen doet terugdeinzen. Ze druipen af, terwijl Hackett vanuit zijn slaapkamerraam toekijkt. Even later komt Cor met wat vooroorlogse chocolade bij Hackett.

“We hebben dit bewaard, om een bijzonder moment te vieren. En dat is nu.”

De ontsnapping

De fietstocht

Vanuit het verzet en de Britse militaire leiding waren al verschillende plannen gemaakt om John Hackett te laten ontsnappen – en even zovele plannen waren om verschillende redenen gesneuveld, in verschillende stadia van voorbereiding. Soms moest een plan zelfs op de dag van uitvoering afgeblazen worden, bijvoorbeeld vanwege weersomstandigheden.

Johan Snoek vindt het op een gegeven moment genoeg. Hij is niet zo tevreden over de mate van inzet waarmee gepoogd wordt John Hackett naar bevrijd gebied te krijgen en spreekt een fietstocht naar de Biesbosch af. Het idee is om gebruik te maken van een binnen het verzet bekende ontsnappingsroute via het water van de Biesbosch.

Eind januari 1945 is het zover. Alles is geregeld en oom Wims fiets die John Hackett zal moeten gebruiken komt aan in de Torenstraat. Hackett maakt een proefritje en komt vrij snel ten val op de gladde, besneeuwde straat. Bezorgd schieten mensen toe, zowel burgers als een paar Duitse militairen. Op hun belangstellende vragen geeft John Hackett geen antwoord, maar laat in plaats daarvan zijn ‘ik ben doof’ button zien.

De volgende dag vertrekken Johan Snoek en John Hackett na een hartelijk afscheid van zijn weldoeners met bestemming Biesbosch. Hackett is voldoende hersteld om die lange tocht te maken, maar de omstandigheden zijn zwaar: het is erg koud en het sneeuwt.

Onderweg komen ze langs een groepje Duitse militairen en Hackett kan het niet laten om die even in zijn beste Nederlands “goedemorgen” te wensen, om daar vervolgens nog aan toe te voegen: “koud he?”

De eerste dag wordt Maarn bereikt, en daar treft John Hackett tot zijn grote verbazing en vreugde ook Lipmann Kessel, de Britse arts die hem levensreddend geopereerd heeft in het Arnhemse ziekenhuis.

De laatste etappe

Via een lange tocht komen Johan en John aan in Groot-Ammers waar ze een paar dagen verblijven. Vervolgens gaan ze naar Sliedrecht waar de ondergrondse een boot heeft geregeld. Daar aangekomen neemt John Hackett afscheid van Johan Snoek die weer terug gaat naar Ede. Hackett trekt zijn Britse uniform aan die hij al die tijd had bewaard en op de fiets vanuit Ede heeft meegenomen. In het pikkedonker stapt Hackett, samen met een begeleider van de ondergrondse, in een boot met elektrische aandrijving. Vanwege de korte batterijduur zal er ook gepeddeld moeten worden.

Na een tijdje peddelen komt het meest kritische gedeelte van deze vaartocht: voorbij de Duitse wachtposten die langs de oever staan opgesteld. Langzaam laten ze zich met de stroom meedrijven, voorbij de Duitse posten.

Ondertussen is het gaan regenen. Het is koud en nat. Als ze op voldoende afstand zijn van de Duitse posten is het een kwestie van verder peddelen en de route afmaken.

Dan, in de nacht van 5 februari 1945, komen John Hackett met zijn begeleider aan bij Lage Zwaluwe, aan de geallieerde zijde van de Merwede.

“Hello Shan! We verwachtten je al!” klinkt het in onvervalst Engels. “Hier, neem een brandewijn”.

In Ede wordt gespannen geluisterd naar de berichten BBC, die te horen zijn via de clandestiene radio. En dan klinkt het verlossende bericht: “*The grey goose has gone!*”

Foto: Generaal John Hackett

Na de Tweede Wereldoorlog

Na de oorlog zet John Hackett zijn militaire carrière voort en bekleedt hij een aantal hoge militaire posten, waaronder die van plaatsvervangend Chef van de Generale Staf bij het Britse Ministerie van Defensie. Na zijn pensionering geeft hij regelmatig lezingen en schrijft hij boeken, waaronder zijn autobiografische "*I was a stranger*", waarin hij verslag doet van zijn bijzondere belevenissen tijdens en na de Slag om Arnhem.

Op 15 september 1994, een halve eeuw na Operatie Market Garden, wordt brigadegeneraal John Hackett benoemd tot ereburger van Ede. Hij overlijdt op 9 september 1997.

De Generaal Hackettlaan. Een permanente herinnering aan dit stuk unieke geschiedenis. Opdat wij niet vergeten.

Arjan Ros
Platform Militaire Historie Ede

Bronnen:

- *I was a stranger* by General Sir John Hackett, ISBN 0-7126-6562-5, uitgeverij Chatto & Windus, 1977. Dit boek is in het Nederlands vertaald onder de titel *Ik ben een vreemdeling geweest*.

De titel van het boek *Ik ben een vreemdeling geweest* verwijst naar Mattheus 25:35, 36:

"Want Ik ben hongerig geweest, en gij hebt Mij te eten gegeven; Ik ben dorstig geweest, en gij hebt Mij te drinken gegeven; Ik was een vreemdeling, en gij hebt Mij geherbergd. Ik was naakt, en gij hebt Mij gekleed; Ik ben krank geweest, en gij hebt Mij bezocht; Ik was in de gevangenis, en gij zijt tot Mij gekomen."

- *150 jaar De Nooij in Ede – kroniek van ondernemers en verzetsmensen* door Johan de Nooy. ISBN 978-90-821203-1-8, uitgeverij Vereniging Oud Ede, 2014
- <https://www.tracesofwar.nl/articles/544/Hackett-John.htm>